

Ocena swobody działalności gospodarczej w Województwie Podlaskim Raport kwartalny listopad 2010 – styczeń 2011

Przedstawiany raport zawiera wyniki badań ankietowych przeprowadzonych w IV kwartale 2010 r. wśród przedsiębiorców z Województwa Podlaskiego w zakresie oceny władz samorządowych trzech szczebli. Respondenci oceniali różne zakresy prawa pozostające w gestii poszczególnych władz z punktu widzenia swobody działalności gospodarczej. Oceny te prezentujemy na tle wyników badania zrealizowanego w dwóch poprzednich kwartałach. Przedstawiamy także ocenę Województwa Podlaskiego na tle trzech innych województw (śląskiego, pomorskiego i łódzkiego), w których przeprowadzono analogiczne badania, a także wnioski płynące z przeglądu działalności władz samorządowych Województwa Podlaskiego. Niniejszy raport jest trzecim z planowanych raportów kwartalnych. Następny zostanie przygotowany w kwietniu 2011 r.

Wyniki badań ankietowych

W listopadzie i grudniu 2010 r. zostało przeprowadzone badanie ankietowe wśród przedsiębiorców z Woj. Podlaskiego. Ostatecznie otrzymano 100 ankiet, w których respondenci oceniali swobodę działalności gospodarczej zapewnianą przez władze gminne, powiatowe i regionalne. Podobnie jak w poprzednich badaniach zrealizowanych w II i III kwartale br., przedsiębiorców poproszono o ocenę 14 zakresów prawa będących w gestii władz gminnych/miejskich, 6 zakresów prawa będących w gestii władz powiatowych oraz 7 zakresów prawa będących w gestii władz regionalnych. Poszczególne zakresy prawa poddane ocenie to:

- Będące w gestii **władz gminnych/miejskich**:
  1. Uchwały budżetowe (podstawowy plan funkcjonowania gminy i jej aktywności w zakresie kreowania warunków prowadzenia działalności gospodarczej).
  2. Strategie rozwoju (programowanie przyszłych działań, określenie hierarchii ważności celów, czy cele priorytetowe ułatwiają przyszły rozwój).
  3. Zamówienia publiczne (zasady na jakich przeprowadzane są postępowania, zwłaszcza w zakresie stwarzania równych warunków dostępu do zamówień).
  4. Gospodarka przestrzenna / plany zagospodarowania przestrzennego (ład przestrzenny ma znaczenie wobec kreowania wyglądu infrastruktury przestrzennej, w której funkcjonują przedsiębiorcy).
  5. Lokalne podatki i opłaty (gminy mogą obniżać górną stawkę podatkową, określać warunki ulg, odroczeń, umorzeń, zwolnień i zaniechania poboru podatków; ocena zasad stosowania rozwiązań fiskalnych - ich przejrzystości i dostępności informacji o systemie ulg i preferencji, z których można korzystać przy spełnieniu określonych warunków).
  6. Dzierżawa nieruchomości i najmy (przejrzystość zasad ustalania wysokości opłat za dzierżawę oraz czynszów najmu, a także zasad ich pomniejszania, stosowanie jawnych i powszechnie dostępnych procedur wyboru najemców).

7. Plany inwestycyjne gminy (nie tylko gminy, ale podmiotów i osób, różne inwestycje, najważniejsze inwestycje infrastrukturalne, jak sieci, drogi, oczyszczalnie ścieków, wysypiska śmieci itp., warunkujące wiele aktywności i rozwój gospodarczy, na ile: decydują o atrakcyjności inwestycyjnej gminy, przyczyniają się do polepszenia warunków prowadzenia działalności gospodarczej, wpływają na rynek pracy w firmach bezpośrednio związanych z daną inwestycją i w firmach kooperujących, w instytucjach otoczenia biznesu, powodują kolejne inwestycje (np. uzbrojenie terenów pod budownictwo przyciąga inwestorów budowlanych), dają także pracę lokalnym firmom, tworzą koniunkturę na rynku usług budowlanych).
8. Procedury obsługi inwestorów (zestaw reguł ustalających zasady obsługi inwestorów; procedury powinny wzmacniać pozycję gminy w fazie negocjacji z przedsiębiorcami i pozwalać na dalsze wspieranie ich w trakcie procesu inwestycyjnego; ocena procedur, ich efektywności i przejrzystości).
9. Pozwolenia na sprzedaż alkoholu (ocena wydawania pozwoleń w zakresie sprzedaży napojów alkoholowych: przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży (detal), przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży (gastronomia), dla przedsiębiorców, których działalność polega na organizacji przyjęć, jednorazowe (do 2-dni), na wyprzedaż posiadanych, zinventaryzowanych zapasów napojów alkoholowych).
10. Pomoc publiczna (głównie aktywność w sferze podatkowej; ocena zakresu pomocy i jej intensywności, okresu rozpatrywania wniosków przedsiębiorców o jej uzyskanie).
11. Wspieranie przedsiębiorczości (typy działań podejmowanych przez gminę i ocena ich skuteczności, np.: pomoc w uzyskiwaniu środków pomocowych dla podmiotów gospodarczych, internetowe bazy informacyjne, przygotowanie terenów pod działalność gospodarczą, sprzedaż mienia komunalnego, co stwarza możliwość przekształcenia lokali mieszkaniowych w lokale użytkowe).
12. Rejestr działalności gospodarczej (ocena ewidencji działalności gospodarczej, która powinna być jawna; organ ewidencyjny: wójt, burmistrz, prezydent miasta).
13. Czas oczekiwania na decyzje administracyjne.
14. Jakość decyzji administracyjnych.

- Będące w gestii **władz powiatowych**:

1. Funkcjonowanie programów rynku pracy (ocena przeciwdziałania bezrobociu i aktywizacji lokalnego rynku pracy poprzez PUPy, np. prowadzenie doradztwa gospodarczego i finansowego dla chcących rozpocząć działalność gospodarczą, organizowanie szkoleń dla przedsiębiorców i pracowników samorządowych w zakresie wiedzy o instrumentach rozwoju przedsiębiorczości i środkach pomocowych, wspieranie tworzenia nowych miejsc pracy poprzez promowanie usług PUP oraz zachęcanie przedsiębiorców).
2. Prawo budowlane (ocena administracji w zakresie budownictwa, na szczeblu powiatowym administrację wykonują: starosta - w obszarze administracji architektoniczno - budowlanej, powiatowy inspektor nadzoru budowlanego - w obszarze nadzoru budowlanego).
3. Ochrona konsumentów (wykonywana przez powiatowego rzecznika konsumentów; ocena uprawnień rzecznika i korzystania z nich).
4. Kształcenie zawodowe (prowadzenie szkół ponadgimnazjalnych, także o profilu zawodowym; ocena dostosowania programów nauczania zawodów do postępu technicznego i zmieniających się uwarunkowań rynku pracy).

5. Czas oczekiwania na decyzje administracyjne.
6. Jakość decyzji administracyjnych.

- Będące w gestii **władz wojewódzkich**:

1. Strategie rozwoju regionalnego (ocena czy są narzędziem wspierania pozytywnych zmian w regionie i reagowania na zmiany pojawiające się w otoczeniu).
2. Regionalne programy operacyjne – dostęp do środków pomocowych (ocena czy RPO realizowane w latach 2007–13 odpowiadają na lokalne potrzeby oraz zostały dostosowane do indywidualnej specyfiki województwa w toku konsultacji społecznych; ocena czy RPO wspierają działania z zakresu m.in. innowacyjności, rozwoju i zwiększania konkurencyjności przedsiębiorstw, budowy społeczeństwa informacyjnego, infrastruktury edukacyjnej, komunikacyjnej, ochrony środowiska i ochrony zdrowia, rewitalizacji, turystyki i kultury).
3. Promowanie inwestycji (ocena procesu promocji inwestycji – jakości i celowości działań).
4. Wspieranie przedsiębiorczości (ocena procedur i sposobu przyznawania środków oferowanych w ramach RPO i wielkości budżetu dla firm).
5. Pomoc publiczna (ocena zakresu i formy przyznawania przedsiębiorcom pomocy publicznej na poziomie województwa).
6. Czas oczekiwania na decyzje administracyjne.
7. Jakość decyzji administracyjnych.

Przedsiębiorcy dokonywali oceny danego zakresu w następującej skali: 1 – złe / wadliwe, 2 - budzące wątpliwości, 3 – dostateczne, 4 – dobre, 5 - bardzo dobre i 6 – wzorcowe. Mogli również udzielić odpowiedzi „nie mam zdania”, która została wprowadzona w poprzednim badaniu. Dla ułatwienia odpowiedzi respondentom, w poprzednim okresie dodano również bardziej szczegółowe opisy w poszczególnych zakresach prawa.

Na podstawie przeprowadzonego badania powstał **ranking poszczególnych zakresów prawa** – od najwyżej ocenionych. W Województwie Podlaskim przedstawia się on następująco:

Tabela 1. Oceny średnie przyznane władzom poszczególnych szczebli władzy w Województwie Śląskim w poszczególnych zakresach prawa

ZAKRES PRAWA - NA SZCZEBLU GMINNYM	ocena średnia w II kw. '10:	ocena średnia w III kw. '10:	ocena średnia w IV kw. '10 (3,41):
1. Strategie rozwoju	3,85 (1)*	4,09 (1)	4,53
2. Plany inwestycyjne gminy	3,84 (2)	3,97 (2)	4,41
3. Rejestr działalności gospodarczej	3,51 (3)	3,88 (3)	4,23
4. Gospodarka przestrzenna / plany przestrz.	2,9 (11)	3,23 (6)	3,56
5. Pozwolenia na sprzedaż alkoholu	3,21 (5)	3,27 (4)	3,50
6. Jakość decyzji administracyjnych	3,06 (8)	3,12 (8)	3,47

7. Czas oczekiwania na decyzje administracyjne	3,01 (9)	2,82 (9)	3,31
8. Procedury obsługi inwestorów	3,1 (7)	3,24 (5)	3,28
9. Uchwały budżetowe	3,34 (4)	3,15 (7)	3,22
10. Zamówienia publiczne	2,69 (13)	3,2 (6)	3,10
11. Dzierżawa nieruchomości i najmy	2,95 (10)	2,81 (10)	2,97
12. Pomoc publiczna	2,7 (12)	2,84 (12)	2,80
13. Lokalne podatki i opłaty	2,65 (14)	2,77 (14)	2,69
14. Wspieranie przedsiębiorczości	2,74 (11)	2,8 (13)	2,68
ZAKRES PRAWA - NA SZCZEBLU POWIATOWYM	ocena średnia w II kw. '10:	ocena średnia w III kw. '10:	ocena średnia w IV kw. '10 (3,32):
1. Ochrona konsumentów	3,46 (1)	3,2 (2)	3,84
2. Jakość decyzji administracyjnych	3,18 (2)	3,14 (4)	3,51
3. Prawo budowlane	3,03 (5)	2,97 (5)	3,46
4. Czas oczekiwania na decyzje administracyjne	3,04 (3)	3,16 (3)	3,35
5. Funkcjonowanie programów rynku pracy	3,04 (3)	3,42 (1)	3,03
6. Kształcenie zawodowe	2,51 (6)	2,81 (6)	2,72
ZAKRES PRAWA - NA SZCZEBLU WOJEWÓDZKIM	ocena średnia w II kw. '10:	ocena średnia w III kw. '10:	ocena średnia w IV kw. '10 (3,27):
1. Strategie rozwoju regionalnego	3,81 (1)	3,55 (1)	3,91
2. Promowanie inwestycji	3,75 (2)	3,33 (2)	3,66
3. Jakość decyzji administracyjnych	3,1 (4)	3,01 (4)	3,39
4. Regionalne programy operacyjne – dostęp do środków pomocowych	3,23 (3)	3,24 (3)	3,25
5. Czas oczekiwania na decyzje administracyjne	2,9 (5)	2,94(6)	3,17
6. Wspieranie przedsiębiorczości	2,8 (6)	2,96 (5)	2,85
7. Pomoc publiczna	2,69 (7)	2,9 (7)	2,68

* liczba w nawiasie oznacza miejsce w poprzednim rankingu przygotowanym na podst. badań w II kw. 2010 r.
Źródło: opracowanie własne na podstawie badań ankietowych.

W powyższym zestawieniu widać, że **władze gminne** otrzymały trzeci raz z rzędu najwyższą ocenę za prowadzenie rejestru działalności gospodarczej - 3,41 (w poprzednich kwartałach odpowiednio 3,3 i 3,13), ale po raz pierwszy ocena średnia jest tak wysoka. Przedsiębiorcy bardzo wysoko ocenili władze gminne w takich dziedzinach, jak strategie rozwoju (4,53), plany inwestycyjne gminy (4,41) i rejestr działalności gospodarczej (4,23). Wysoką ocenę, powyżej średniej, otrzymały także takie obszary działalności jak: gospodarka przestrzenna

(3,56 – wcześniej oceniana gorzej), pozwolenie na sprzedaż alkoholu (3,5) oraz jakość decyzji administracyjnych (3,47). Najmniej korzystnie przedsiębiorcy ponownie ocenili wspieranie przedsiębiorczości (2,68), lokalne podatki i opłaty (2,69), pomoc publiczną (2,8) oraz dzierżawy nieruchomości i najmy (2,97). Wszystkie te obszary otrzymały średnią ocenę poniżej 3,0.

Warto zauważyć, że w IV kwartale 2010 r. respondenci z Woj. Podlaskiego ocenili trzy zakresy działania władz gminnych powyżej „4”. Widać też, że w stosunku do ostatniego badania działania w połowie zakresów zostały przyznany dużo lepsze oceny. Jednocześnie można zauważyć, że trzy najlepiej oceniane zakresy, po raz kolejny nie zmieniły miejsca w stosunku do wcześniejszego rankingu.

Średnio decyzje podejmowane przez władze gminne zostały ocenione przez przedsiębiorców na poziomie 3,41, co oznacza poprawę w stosunku do III i II kwartału (odpowiednio - 3,3 oraz 3,13). Spośród czternastu zakresów aż sześć zostało ocenionych powyżej oceny średniej – w poprzednim okresie było ich tylko trzy. Władze gminne zostały średnio najlepiej ocenione ze wszystkich szczebli administracyjnych.

W IV kwartale 2010 r. przedsiębiorcy z Woj. Podlaskiego najwyżej ocenili **władze powiatowe** za decyzje dotyczące ochrony konsumentów (3,84), jakość decyzji administracyjnych (3,51), prawo budowlane (3,46) oraz czas oczekiwania na decyzje administracyjne (3,35). Wszystkie te zakresy zostały ocenione dużo lepiej niż w poprzednich kwartałach. Warto zauważyć, że znacząco spadła ocena funkcjonowania programów rynku pracy – w IV kwartale obszar ten uzyskał ocenę średnią 3,03 (poniżej średniej) a w III kwartale 3,42 – najwyższą ocenę. Podobnie jak w dwóch poprzednich kwartałach najniżej oceniono kształcenie zawodowe – 2,72. Ocena średnia dla wszystkich sześciu zakresów prawa powiatowego wzrosła z 3,11 do 3,32 (w II kw. wyniosła 3,12).

Oceniając **władze wojewódzkie** przedsiębiorcy ponownie przyznali najwyższe oceny tym samym dwóm dziedzinom co w poprzednich kwartałach. Najwyżej ocenili strategie rozwoju regionalnego – 3,91 (w III kw. 3,55, w II kw. 3,81, oraz promowanie inwestycji – 3,66 (w III kw. 3,33, w II kw. 3,75). Wysoko oceniono także jakość decyzji administracyjnych – 3,39. Widać, że we wszystkich wymienionych zakresach przedsiębiorcy przyznali wyższe oceny niż w poprzednich badaniach. Poniżej średniej ocenili przedsiębiorcy dostęp do środków pomocowych w ramach RPO – 3,25 (w III i II kwartale powyżej średniej). Trzeci z kolei raz najgorzej oceniono działania władz w zakresie pomocy publicznej - 2,68 (w III kw. 2,9, w II kw. 2,69). Ocena średnia dla wszystkich zakresów prawa będących w gestii władz regionalnych wzrosła z 3,14 w III kw. 2010 r. do 3,27. Inicjatywy władz wojewódzkich przedsiębiorcy ocenili najniżej w porównaniu z ocenami przyznanymi władzom powiatowym i gminnym. Jednak różnice w ocenie poszczególnych szczebli władz samorządowych są niewielkie.

Jeśli pod uwagę weźmiemy jedynie **oceny skrajne** przyznane poszczególnym władzom w kolejnych zakresach prawa, w których podejmują decyzje, sytuacja przedstawia się podobnie. Najwięcej ocen najwyższych („bardzo dobre” i „wzorcowe”) w przypadku **władz gminnych** uzyskały zakresy: plany inwestycyjne gminy - 57/100 (wcześniej 41/100 (III kw.) oraz 29/100 (II kw.)), strategie rozwoju – 55/100 (wcześniej 39/100 (III kw.) oraz 33/100 (II kw.)) oraz rejestr działalności gospodarczej – 31/100 (wcześniej 27/100 (III kw.)), które w ocenach średnich zostały także ocenione jako najlepsze. Co ciekawe zakresy te otrzymały także najmniej ocen

negatywnych. Bardzo ciekawa sytuacja występuje w obszarze pozwoleń na sprzedaż alkoholu, gdyż zakres ten otrzymał najmniej wskazań negatywnych i najmniej wskazań pozytywnych a jednocześnie najwięcej wskazań „nie mam zdania” – aż 1/3 respondentów. Najwięcej wskazań negatywnych i jednocześnie najmniej wskazań pozytywnych otrzymały takie zakresy jak:

- wspieranie przedsiębiorczości – 43/100 ocen negatywnych
- lokalne podatki i opłaty – 42/100 ocen negatywnych
- pomoc publiczna – 33/100 ocen negatywnych

Jeżeli chodzi o **władze powiatowe**, najwięcej ocen najwyższych otrzymały działania władz w obszarze ochrony konsumentów – 13 (wcześniej 8/100 ocen pozytywnych – przy czym w bieżącym kwartale uzyskał on tylko jedno wskazanie negatywne). Żaden z pozostałych zakresów nie otrzymał więcej niż 5 pozytywnych wskazań, widać zatem, że bardzo mało osób jest w pełni usatysfakcjonowanych z decyzji podejmowanych przez władze powiatowe. Z kolei najwięcej wskazań negatywnych otrzymały działania władz w zakresie kształcenia zawodowego – 44/100 oraz funkcjonowania programów rynku pracy – aż 31 wskazań negatywnych (warto zauważyć, że w poprzednich kwartałach obszar ten znajdował się wśród zakresów najlepiej ocenionych).

Z kolei najwięcej ocen bardzo dobrych i wzorcowych **władze wojewódzkie** otrzymały (podobnie jak w przypadku ocen średnich) za strategie rozwoju regionalnego – 29/100 (wcześniej 28/100 (III kw.) oraz 20/100 (II kw.)), a także za promowanie inwestycji – 12/100 (wcześniej 22/100 (III kw.) oraz 11/100 (II kw.)). Jeżeli pod uwagę weźmiemy z kolei jedynie oceny najgorsze („złe/wadliwe” i „budzące wątpliwości”), w odniesieniu do władz wojewódzkich najwięcej ocen negatywnych przedsiębiorcy przyznali, podobnie jak w poprzednich kwartałach, pomocy publicznej – 39/100 (wcześniej 39/100 (III kw.) oraz 36/100 (II kw.)), a także wspieraniu przedsiębiorczości – 37/100 (wcześniej 35/100 (III kw.) oraz 37/100 (II kw.)). Są to obszary, które otrzymały oceny średnie poniżej średniej ogólnej. Warto zauważyć, że dużo wskazań negatywnych (24/100) otrzymał także zakres dostępu do środków pomocowych, który w poprzednich kwartałach znajdował się wśród obszarów z dużą liczbą wskazań pozytywnych.

Z przedstawionej analizy wynika, że w IV kw. 2010 r. przedsiębiorcy ogólnie lepiej ocenili władze poszczególnych szczebli, niż w poprzednich kwartałach. Nadal widać, że im niższy poziom władzy, tym wyższe oceny średnie i tym więcej ocen jednoznacznie pozytywnych. Po raz pierwszy wśród ocen średnich odnoszących się do poszczególnych władz Woj. Podlaskiego pojawiły się aż trzy oceny powyżej „4”. Z porównania ostatnich wyników z badaniem przeprowadzonym w III kwartale 2010 r. wynika również, że ostatnio przedsiębiorcy uczestniczący w badaniu częściej przyznawali oceny skrajnie negatywne na szczeblu gminnym. Ponadto dwa obszary zostały ocenione zupełnie inaczej niż w poprzednich kwartałach: na szczeblu władz powiatowych: funkcjonowania programów rynku pracy – aż 31 wskazań negatywnych – wcześniej wśród zakresów najlepiej ocenionych, a także na szczeblu władz wojewódzkich: dostęp do środków pomocowych - 24/100 wskazań negatywnych - w poprzednich kwartałach wśród obszarów z dużą liczbą wskazań pozytywnych.

Województwo Podlaskie na tle trzech innych województw - wyniki badań ankietowych

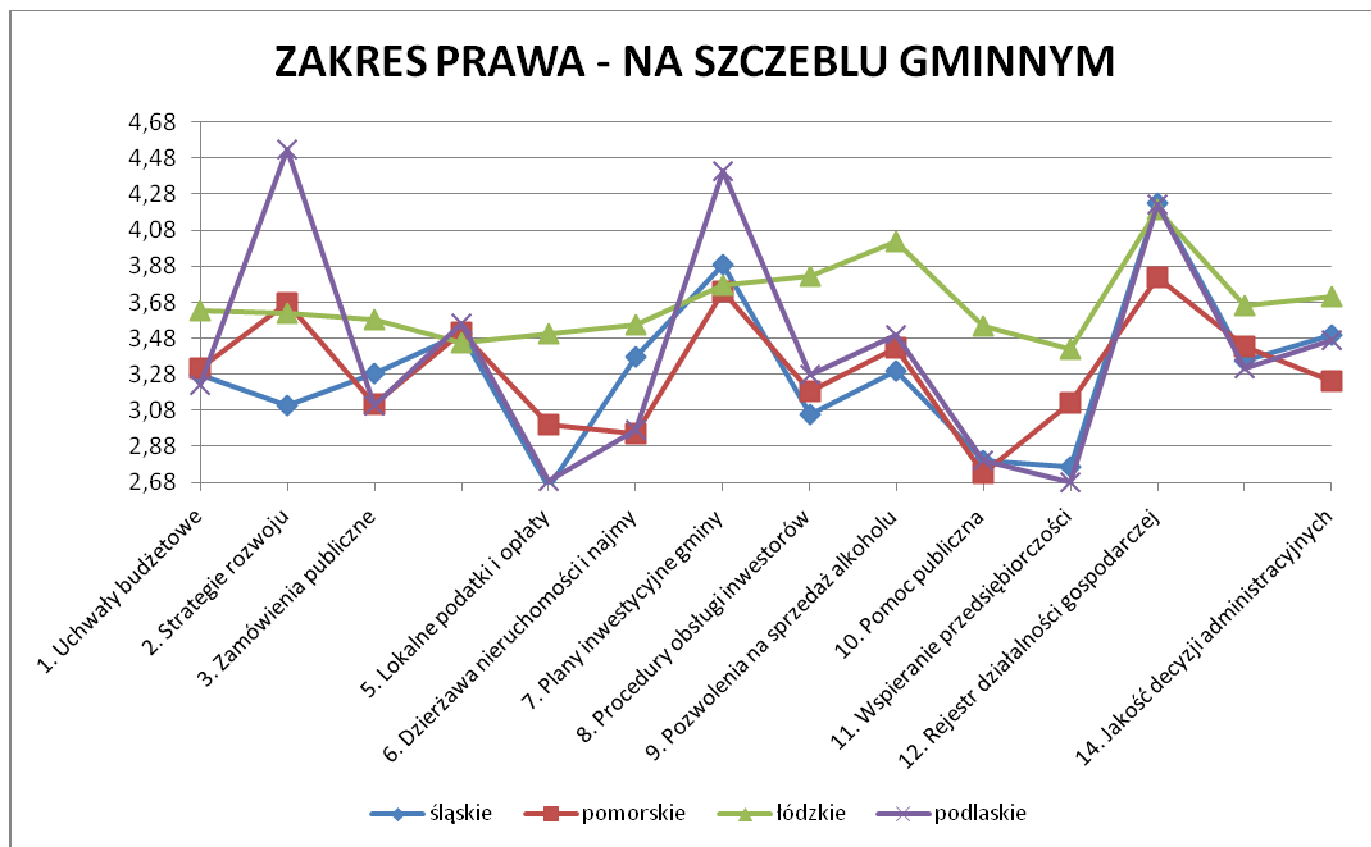
Analogiczne badanie ankietowe, jak wśród przedsiębiorców z Województwa Podlaskiego przeprowadzono także w trzech innych województwach: łódzkim, śląskim i pomorskim. Z

przeprowadzonej analizy porównawczej wypowiedzi przedsiębiorców z czterech wymienionych województw wynika, że **władze gminne** generalnie najlepiej zostały ocenione w Województwie Łódzkim, ponieważ spośród czternastu zakresów prawa poddanych pod opinie respondentów aż w dziesięciu uzyskały najwyższe opinie (w III kw. w dwunastu), co widać na wykresie 1 i w tabeli 2. Ogólny wzrost ocen działania władz gminnych w województwie podlaskim widać także w ocenach na tle pozostałych województw – władze aż w czterech zakresach otrzymały najwyższe oceny: strategia rozwoju, gospodarka przestrzenna/plany przestrzenne, plany inwestycyjne gminy i rejestr działalności gospodarczej. W poprzednich kwartałach wśród najlepiej ocenionych w województw były tylko strategie rozwoju i plany inwestycyjne gminy. Jednocześnie władze gminny zostały aż w czterech spośród czternastu zakresów najniżej ocenione przez przedsiębiorców w porównaniu do gmin z trzech pozostałych województw tj: uchwały budżetowe, zamówienia publiczne, wspieranie przedsiębiorczości oraz czas oczekiwania na decyzje administracyjne.

Wykres 1. Oceny średnie przyznane władzom gminnym w woj.: śląskim, pomorskim, łódzkim i podlaskim w czternastu zakresach prawa

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań ankietowych

Tabela 2. Oceny średnie przyznane władzom gminnym w woj.: śląskim, podlaskim, łódzkim i pomorskim w czternastu zakresach prawa

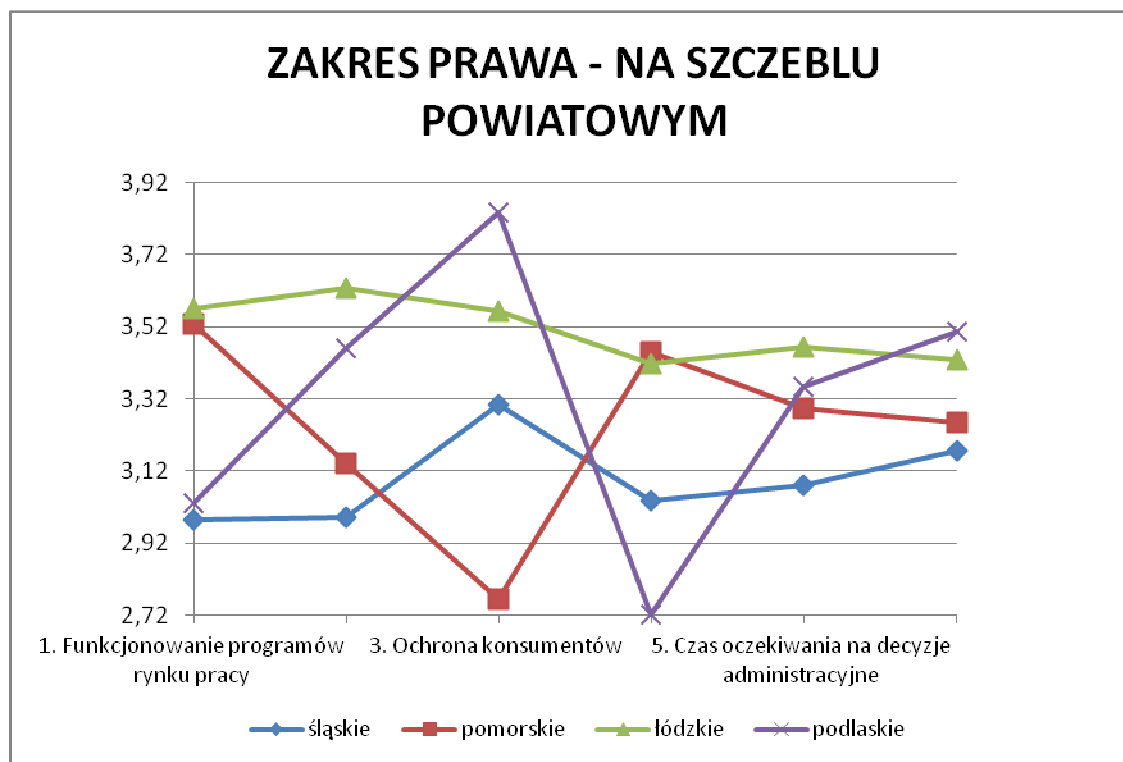
Zakres prawa w gestii gmin/miast:	Ocena średnia:											
	śląskie			podlaskie			łódzkie			pomorskie		
	II kw.	III kw.	IV kw.	II kw.	III kw.	IV kw.	II kw.	III kw.	IV kw.	II kw.	III kw.	IV kw.
1. Uchwały budżetowe	3,39	3,17	3,28	3,34	3,15	3,22	3,59	3,71	3,63	3,15	3,17	3,31
2. Strategie rozwoju	3,41	3,39	3,11	3,85	4,09	4,53	3,52	3,63	3,62	3,56	3,50	3,67
3. Zamówienia publiczne	3,16	3,08	3,29	3,20	2,69	3,10	3,49	3,59	3,58	3,03	2,93	3,11
4. Gospodarka przestrzenna / plany przestrz.	2,99	3,25	3,50	2,90	3,23	3,56	3,30	3,40	3,45	3,33	3,34	3,52
5. Lokalne podatki i opłaty	3,02	2,91	2,65	2,77	2,65	2,69	3,39	3,53	3,51	2,95	2,83	3,00
6. Dzierżawa nieruchomości i najmy	3,02	3,43	3,38	2,95	2,81	2,97	3,39	3,60	3,55	2,91	2,76	2,95
7. Plany inwestycyjne gminy	3,31	3,53	3,89	3,84	3,97	4,41	3,69	3,83	3,78	3,65	3,59	3,74
8. Procedury obsługi inwestorów	3,05	3,31	3,05	3,10	3,24	3,28	3,67	3,76	3,83	3,22	2,88	3,18
9. Pozwolenia na sprzedaż alkoholu	3,32	3,69	3,30	3,21	3,27	3,50	3,63	3,98	4,02	3,07	3,16	3,42
10. Pomoc publiczna	3,02	3,21	2,80	2,84	2,70	2,80	3,40	3,53	3,55	2,59	2,44	2,73
11. Wspieranie przedsiębiorczości	2,99	3,26	2,76	2,80	2,74	2,68	3,28	3,55	3,42	3,02	2,85	3,12
12. Rejestr działalności gospodarczej	3,68	3,95	4,23	3,51	3,88	4,23	4,09	4,20	4,19	3,80	3,67	3,82
13. Czas oczekiwania na decyzje administracyjne	2,76	2,97	3,36	3,01	2,82	3,31	3,67	3,70	3,66	3,44	3,35	3,43
14. Jakość decyzji administracyjnych	2,95	3,16	3,50	3,06	3,12	3,47	3,75	3,70	3,71	3,36	3,04	3,24

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań ankietowych

Biorąc pod uwagę oceny średnie **władz powiatowych** w czterech województwach, powiaty Województwa Podlaskiego wypadły lepiej aż w dwóch zakresach w porównaniu do reszty województw tj: ochrona konsumentów oraz jakość decyzji administracyjnych. Warto zauważyć, że w poprzednim kwartale w żadnym z obszarów nie udało się uzyskać najwyższej oceny. Jednocześnie władze powiaty wypadły najgorzej w porównaniu do pozostałych województw w zakresie kształcenia zawodowego (podobnie jak w poprzednich kwartałach). Szczegóły widzimy na wykresie 2 i w tabeli 3.

Wykres 2. Oceny średnie przyznane władzom powiatowym w woj.: śląskim, pomorskim, łódzkim i podlaskim w sześciu zakresach prawa

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań ankietowych

Tabela 3. Oceny średnie przyznane władzom powiatowym w woj.: śląskim, podlaskim, łódzkim i pomorskim w sześciu zakresach prawa

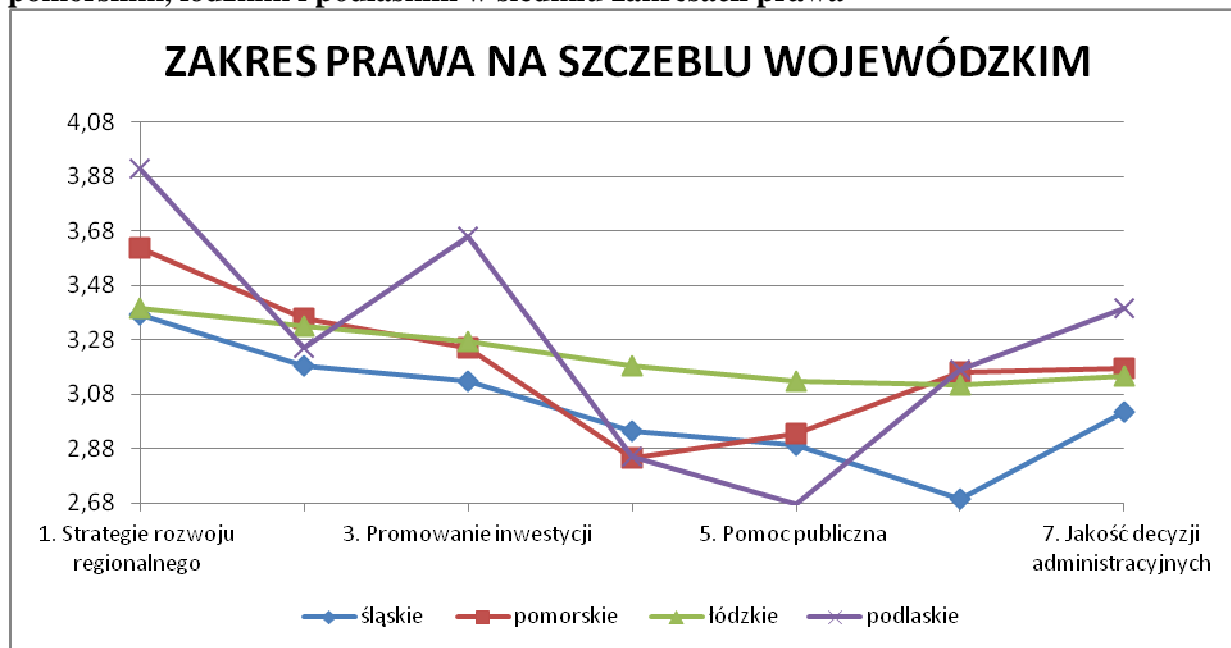
Zakres prawa w gestii powiatów:	Ocena średnia:											
	śląskie			podlaskie			łódzkie			pomorskie		
	II kw.	III kw.	IV kw.	II kw.	III kw.	IV kw.	II kw.	III kw.	IV kw.	II kw.	III kw.	IV kw.
1. Funkcjonowanie programów rynku pracy	3,09	3,33	2,99	3,42	3,04	3,03	3,35	3,56	3,57	3,44	3,23	3,53
2. Prawo budowlane	3,00	3,14	2,99	2,97	3,03	3,46	3,34	3,65	3,63	3,13	3,02	3,14
3. Ochrona konsumentów	3,42	3,62	3,31	3,20	3,46	3,84	3,35	3,46	3,56	2,44	2,45	2,76
4. Kształcenie zawodowe	3,42	3,58	3,04	2,81	2,51	2,72	3,16	3,32	3,42	3,55	3,30	3,45
5. Czas oczekiwania na decyzje administracyjne	2,72	2,95	3,08	3,16	3,04	3,35	3,38	3,50	3,47	3,41	3,22	3,29
6. Jakość decyzji administracyjnych	2,84	3,19	3,18	3,14	3,18	3,51	3,39	3,39	3,43	3,41	3,13	3,25

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań ankietowych

W odniesieniu do ocen średnich przedsiębiorców przyznanych **władzom wojewódzkim**, przedsiębiorcy najlepiej ocenili władze woj. podlaskiego. W omawianym kwartale aż cztery zakresy zostały w województwie ocenione najlepiej (w poprzednim kwartale tylko dwa) tj. strategie rozwoju regionalnego, promowanie inwestycji, czas oczekiwania na decyzje

administracyjne i jakość tych decyzji. Warto zauważyć, że oceny te były dużo wyższe niż w pozostałych województwach. Jednocześnie władze wojewódzkie podlaskie otrzymały na tle pozostałych województw dwie oceny najniższe w obszarach wspieranie przedsiębiorczości i pomoc publiczna. Jest to jak dotychczas najlepsza ocena działalności władz województwa podlaskiego. Szczegółowe oceny widać na wykresie 3 i w tabeli 4.

Wykres 3. Oceny średnie przyznane władzom wojewódzkim w woj.: śląskim, pomorskim, łódzkim i podlaskim w siedmiu zakresach prawa

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań ankietowych

Tabela 4. Oceny średnie przyznane władzom wojewódzkim w woj.: śląskim, podlaskim, łódzkim i pomorskim w siedmiu zakresach prawa

Zakres prawa w gestii województwa:	Ocena średnia:											
	śląskie			podlaskie			łódzkie			pomorskie		
	II kw.	III kw.	IV kw.	II kw.	III kw.	IV kw.	II kw.	III kw.	IV kw.	II kw.	III kw.	IV kw.
1. Strategie rozwoju regionalnego	3,70	3,68	3,37	3,55	3,81	3,91	3,23	3,26	3,40	3,87	3,58	3,62
2. Regionalne programy operacyjne – dostęp do środków pomocowych	3,53	3,61	3,18	3,24	3,23	3,25	3,25	3,26	3,33	3,83	3,26	3,36
3. Promowanie inwestycji	3,45	3,28	3,13	3,33	3,75	3,66	3,21	3,26	3,27	3,44	3,19	3,25
4. Wspieranie przedsiębiorczości	3,40	3,24	2,95	2,96	2,80	2,85	3,06	3,18	3,18	2,94	2,73	2,85
5. Pomoc publiczna	3,11	3,22	2,89	2,90	2,69	2,68	3,06	3,18	3,13	2,96	2,75	2,93
6. Czas oczekiwania na decyzje administracyjne	2,75	2,85	2,70	2,94	2,90	3,17	3,05	3,17	3,11	3,38	3,16	3,16
7. Jakość decyzji administracyjnych	2,94	3,07	3,02	3,01	3,10	3,39	3,14	3,20	3,15	3,45	3,15	3,18

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań ankietowych

Analiza wyników przeprowadzonych badań pozwala stwierdzić, że w IV kwartale 2010 r. władze wszystkich szczebli w Województwie Podlaskim, na tle innych województw, zostały ocenione lepiej niż w poprzednich kwartałach. Udało się utrzymać pozycję lidera w zakresach najlepiej ocenianych w poprzednich kwartałach, a także uzyskać najlepsze oceny w innych zakresach, dotychczas średnio ocenianych. Jednocześnie jednak wzrosła też liczba obszarów ocenianych najgorzej w porównaniu do innych województw.

Wnioski z przeglądu działalności władz samorządowych Województwa Podlaskiego

Na podstawie zebranych informacji można stwierdzić, że w IV kwartale 2010 r. w Województwie Podlaskim do poprawy warunków funkcjonowania firm przyczyniają się takie inicjatywy i decyzje władz regionalnych oraz części samorządów, jak m.in.:

Współpraca z inwestorami i przedsiębiorcami

Zachętą do proinwestycyjnych zachowań są niewątpliwie ambitne plany Prezydenta Białegostoku Tadeusza Truskolaskiego, któremu wyborcy zaufali wybierając go na drugą kadencję. Zapowiedzi dla inwestorów są obiecujące. *„Przez najbliższe lata Białystok nie będzie schodzić ze ścieżki rozwoju – zapowiada Tadeusz Truskolaski. .... – Mamy około 1000 hektarów – terenów publicznych i prywatnych pod inwestycje. Wierzę, że nasz wizerunek powoli będzie się poprawiał. Jesteśmy w Programie Rozwoju Polski Wschodniej, cały czas podejmujemy kolejne działania. Jestem optymistą, choć proces będzie długotrwały. Kolejne cztery lata poprawią naszą sytuację”¹*. Białystok się zmienia. Doceniają to przedsiębiorcy ale również inne niezależnie zewnętrzne ośrodki opiniotwórcze. *„Mamy ogromną szansę, by być metropolią północno-wschodniej Polski. Ale by tak się stało, mamy jeszcze sporo do zrobienia. To wnioski z najnowszego raportu o największych polskich miastach. Raport przygotowany przez PwC (wcześniej pricewaterhouseCooper) obejmuje 11 polskich miast. .... Każde z nich oceniane było na bazie zmian, jakie można było zaobserwować w latach 2006-2010r. ... O rozwoju stolicy podlaskiego świadczy fakt, iż zanotowano u nas – obok Lublina i Trójmiasta – najszybszy wzrost kapitałów. Ale jednocześnie musimy się jeszcze sporo starać, by poprawić wizerunek i atrakcyjność inwestycyjną. Autorzy raportu zauważają, że Białystok startował ze znacznie niższego pułapu niż inni. .... Białystok dysponuje dużą podażą pracowników, a poziom płac jest relatywnie niski, co może być zachętą dla inwestorów. Położenie*

¹ Gazeta Wyborcza w Białymstoku 14.01.2011r. str. 2 „Rozwój step by step” (Andrzej Kłoptowski)

geograficzne miasta, przy założeniu rozwoju infrastruktury transportowej, może okazać się zaletą”².

Dobra komunikacja z wykorzystaniem układu dróg krajowych jest ważna z uwagi na system budowanych dróg gminnych i powiatowych. Samorzady z woj. podlaskiego postanowiły niezależnie od decyzji władz centralnych (budowa drogi S8) odnośnie budowy dróg krajowych, własne drogi budować według ambitnego planu. „*Ponad 73 km dróg powiatowych i tyle samo gminnych powstanie w 2011r. na terenie województwa podlaskiego. Będą to kolejne schetynówki*”³. Liderem inwestycji pozostaje miasto Białystok, które nie zwalnia tempa w inwestycjach drogowych i nie tylko. „*Rekordowo dużo mamy dostać z Unii. Do kasy Białegostoku w przyszłym roku wpłynie więcej pieniędzy niż w tym roku. Więcej też miasto wyda, głównie na inwestycje. .... Rekord zostanie pobity w ściąganiu do miasta funduszy unijnych. Z UE mamy zamiar zdobyć w sumie 454 miliony złotych, czyli o 40 procent więcej niż w 2010r.*”⁴.

Także tworzenie nowych planów zagospodarowania przestrzennego nastroja pozytywnie. „*Trzy nowe plany zagospodarowania przestrzennego – to właśnie nimi zajmą dziś białostoccy radni na kolejnej sesji*”⁵. Tereny te dotyczą działalności deweloperskiej (budownictwo mieszkaniowe) i usługowej (powierzchnie handlowe), leżą zatem w obszarze zainteresowań przedsiębiorców.

Przedsiębiorcy pozytywnie przyjęli inicjatywę utworzenia podstrefy ekonomicznej w Łapach. „*Projekt rozporządzenia w tej sprawie Tarnobrzesckiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej i utworzenia jej podstrefy w Łapach został przekazany do Rady Ministrów. ... Planowana podstrefa Łapy obejmuje teren niezabudowany o powierzchni 11,96 ha. Jest własnością skarbu państwa w użytkowaniu wieczystym gminy Łapy. Zgodnie z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego teren ten przekazany jest pod działalność produkcyjną i usługową*”⁶.

Dodatkowo, po długim okresie wyczekiwania pojawili się realni chętni chcący zainwestować w białostockiej podstrefie Suwalskiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej. „*Jest co*

² Gazeta Wyborcza w Białymstoku 10.01.2011r. str. 2 „Będziemy metropolią Wschodu” (Andrzej Kłoptowski)

³ Gazeta Współczesna 28.12.2010r. str. 3 „Gminy i powiaty wybudują drogi”.

⁴ Kurier Poranny 24.11.2011r. str. 1 „Wydatki na 2011 rok zaplanowane” (Aneta Boruch).

⁵ Gazeta Wyborcza w Białymstoku 17.01.2011r. str. 3 „Czeka nas planistyczna sesja” (KŁ)

⁶ Gazeta Wyborcza w Białymstoku 03.12.2010r. str. 8 „Krok od podstrefy w Łapach” (EVE)

najmie czterech inwestorów zainteresowanych prowadzeniem działalności w białostockiej podstrefie Suwalskiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej. - Na czterech działki zostały wykupione specyfikacje. (...) To ogromny postęp w porównaniu z przetargami na działki z podstrefie, który odbył się 30 lipca 2010r. Wówczas nie zgłosił się nikt”⁷.

Zamówienia publiczne

Przetargi są dla przedsiębiorców okazją uzyskania zleceń lub pozyskania określonych składników majątku. W czasach kryzysu nie wszystkie takie „okazje” oferowane przez samorządy cieszyły się zainteresowaniem. Czasami wymagały one ponownej weryfikacji warunków cenowych. Przykładem mogą być wysokie stawki wykupu gruntów inwestycyjnych w białostockiej podstrefie Suwalskiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej. Inwestorzy pojawili się dopiero po obniżeniu ceny. Sprzedaż czy dzierżawa nieruchomości w mieście Białystok miała różne koleje losu. Z pewnym opóźnieniem, cel jednak został osiągnięty. Plac Inwalidów w Białymstoku został sprzedany. Udało się również zagospodarować zgodnie z przeznaczeniem lokale w ścisłym centrum miasta. *„Za nami kolejny rok zmian w okolicach Rynku Kościuszki. Przybyło nowych najemców, a do tego żaden z lokali komunalnych nie stoi już pusty. ... Wymuszona przez magistrat koncepcja, by wokół rynku miały powstawać głównie lokale gastronomiczne, zaczęła przynosić efekty. W lecie przestrzeń miejska ożywa dzięki kilkudziesięciu ogródkom, które ustawione są przed większością lokali. Początki jednak nie były łatwe. Przez wiele miesięcy sporo lokali przy Rynku i ul. Lipowej stało pustych. W ostatnich tygodniach udało się jednak rozstrzygnąć kilka ważnych przetargów, dzięki którym wszystkie lokale, którymi ZMK dysponował w okolicy rynku, znalazły najemców”⁸.*

Programy pomocowe

W IV kwartale 2010 roku nie były ogłaszane żadne konkursy dla przedsiębiorców. Pojawiła się jednak szansa na pozyskanie dodatkowych rezerw środków w ramach RPOWP. *„Na koniec 2010 roku wydatki kwalifikowane we wnioskach o płatność wyniosły w naszym województwie 28,8 proc. Całej alokacji RPO na lata 2007-13. To powyżej wymaganej średniej. Zajmujemy siódme miejsce za województwami: opolskim, lubuskim, pomorskim, wielkopolskim, małopolskim i świętokrzyskim. Według wstępnych informacji kwotę, jaka*

⁷ Gazeta Współczesna 02.12.2010r. str. 2 „Obniżka cen skusiła inwestorów” (mk)

⁸ Gazeta Współczesna 31.12.2010r. str. 4 „Nasze centrum ożyło”.

przypadnie województwu podlaskiemu z Krajowej Rezerwy Wykonania, poznamy w lutym. Wyliczy ją Ministerstwo Rozwoju Regionalnego, a o przeznaczeniu tych pieniędzy zadecydują zarządy tych województw. ... Przypomnijmy, że w połowie października, w atmosferze kampanii wyborczej, po ostatnim w 2010 roku konkursie o dotacje unijne dla firm, Jarosław Dworzański, marszałek województwa mówił w Izbie Przemysłowo-Handlowej w Białymstoku: - Widać, jak ogromny jest apetyt przedsiębiorców na dotacje. I wtedy też zadeklarował, że zarząd województwa popiera sugestie, aby dodatkowe pieniądze, które spłyną do województwa z Krajowej Rezerwy Wykonania, skierować właśnie do przedsiębiorców. Bo wspieranie firm to inwestycja w przyszłość. To nowe miejsca pracy i nowe technologie, rozwój. Spojrzenie na parę lat do przodu. Zobaczymy teraz, jak zarząd województwa rozstrzygnie dylemat związany z podziałem uzyskanych przez region pieniędzy między samorządy i przedsiębiorców”⁹. Co więcej, kolejne konkursy pokazały że przedsiębiorcy mają coraz lepiej przygotowane projekty inwestycyjne, które w coraz większym stopniu odpowiadają kryteriom narzuconym przez RPOWP.

Aktywizacja rynku pracy

Białystok został oceniony jako dobre miejsce do życia. Twórcy rankingu (PwC) chwając miasto określili również jakie są jego bolączki, co powinniśmy poprawić. Te obszary to edukacja i bezrobocie. „Patrząc na Miasto od strony mieszkańców, o jakości – brzydko mówiąc – tzw. Zasobów ludzkich decydują kwalifikacje. A więc im mieszkańcy są lepiej wykształceni, tym wyższa jest atrakcyjność miasta do inwestowania i prowadzenia działalności gospodarczej. Białystok w dalszym ciągu jednak jest poniżej średniej krajowej, jeśli chodzi o odsetek osób z wyższym wykształceniem. Nasz wynik to 17,5 proc. przy średniej 18,5proc. .... Poprawy wymaga przede wszystkim sytuacja na rynku pracy. Bezrobocie w Białymstoku jest najwyższe spośród badanych ośrodków (11 badanych miast). Miasto powinno podjąć działania, mające na celu promocję przedsiębiorczości wśród mieszkańców, wspierania istniejących firm oraz przyciągania inwestorów”¹⁰.

Powrót osób bezrobotnych na rynek pracy nie jest prosty. Mimo wielu możliwości jakie dają urzędy pracy na zmianę kwalifikacji, pracodawcy ciągle narzekają na brak wykwalifikowanych pracowników, którzy rzeczywiście chcą pracować. Jakich pracowników poszukuje firma, o jakich kwalifikacjach, najlepiej wie ona sama, dlatego część firm podjęło

⁹ Kurier Poranny 12.12.2010r. str. 9 „Już w lutym się dowiemy, ile milionów euro i na co je dostaniemy” (PEŻ).

¹⁰ Gazeta Wyborcza w Białymstoku 11.01.2011r. str. 3 „Jak się mieszka w Białymstoku” (Andrzej Kłopotowski)

współpracę z urzędami pracy w tym zakresie. „Obecna sytuacja na rynku pracy skłoniła białostockich przedsiębiorców do ścisłej współpracy z powiatowym urzędem pracy w zakresie m.in. organizacji staży. Niektóre firmy np. Gaia (firma z branży krawieckiej szyjącej bieliznę), jako regionalna Instytucja Szkoleniowa, prowadziła też specjalne warsztaty dla bezrobotnych. Wydaje się jednak, że zdecydowana większość uczniów woli pracować za ladą jako sprzedawca. – Dlatego rozpoczęliśmy kształcenie we własnym zakresie – mówi Kinga Lesisz, prezes firmy Kinga, a jednocześnie członek zarządu Podlaskiego Klastra Bielizny”¹¹.

Negatywne oceny wywołują natomiast następujące kwestie:

Współpraca z inwestorami i przedsiębiorcami

Samorzady województwa podlaskiego aktywnie zaangażowały się w działania mające na celu zajęcie stanowiska w sprawie redukcji zapowiadanej w rządowym projekcie programu Budowy Dróg Krajowych 2011-2015. W odniesieniu do województwa Podlaskiego zakłada ona ograniczenia w budowie drogi s8 łączącej Warszawę z Białymstokiem jak również drogi S19 łączącej Białystok z Lublinem (i dalej z południem Polski). Szczególną aktywnością w tym zakresie wykazał prezydent Miasta Białegostoku. Do formułowania protestów zachęcał inne władze samorządowe jak również środowiska społeczne, w tym środowiska przedsiębiorców. Protest¹² został również przygotowany przez Podlaskie Forum Gospodarcze, środowisko skupiające organizacje przedsiębiorców, któremu przewodniczy Witold Karczewski Prezes Izby Przemysłowo-Handlowej w Białymstoku. W mediach wielokrotnie pojawiały się informacje związane z organizowaniem różnych akcji przeciwko ograniczeniom w budowie drogi S-8. Droga S8 jest strategiczna na Białegostoku, stolicy województwa, w którym koncentruje się życie społeczne i gospodarcze województwa. Jej wykonanie w najbliższej perspektywie wydawało się przesądzone, na zawansowanym etapie jest wykonana dokumentacja techniczna jej wykonania. Przedsiębiorcy decyzje o ograniczeniach w budowie dróg przyjęli bardzo negatywnie. Środowiska samorządowe, niezależnie od formacji politycznej, również krytycznie odnoszą się do decyzji rządu w tym zakresie. Droga S8 i S19 to nie jedyne ograniczenia infrastruktury komunikacyjnej woj. podlaskiego.

Początek roku przyniósł również złą informację dotyczącą budowy lotniska regionalnego. „Ambitne plany budowy regionalnego lotniska w rejonie wsi Sawino-Saniki-

¹¹ Gazeta Współczesna 17.01.2011r. str. 3.

¹² Protest Podlaskiego Forum Gospodarczego (w załączeniu)

Bagienki trzeba na razie odłożyć na dno szuflady. Wszystkim tym którzy liczą, że już w tym roku rozpocznie się ta najbardziej oczekiwana inwestycja, kubek zimnej wody wylała w środę 5 stycznia Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Warszawie, uchylając w całości decyzję swojego regionalnego odpowiednika w Białymstoku. To fatalna wiadomość, dla tej inwestycji także z innego powodu – przypomnijmy że 352 mln przeznaczonych na ten cel z RPOWP musimy wykorzystać do 2015r., co oznacza, że prace powinny rozpocząć się najpóźniej w przyszłym roku. Sami urzędnicy marszałka zapewniają, że nie ma niebezpieczeństwa utraty tych pieniędzy. Jeżeli nie na lotnisko, to miliony i tak zostaną wykorzystane w naszym regionie, choćby na poprawę stanu dróg wojewódzkich”¹³. Przedsiębiorcy są przekonani że takie informacje źle wpłyną na atrakcyjność inwestycyjną województwa. Na Podlasiu pojawia się bardzo niewielu inwestorów, jako jedną z głównych przyczyn określa się prozaiczny powód – nie mają jak dojechać.

Zamówienia publiczne

Łapy dotknęła kolejna likwidacja dużego zakładu. Wcześniej Cukrowni Łapy, teraz Zakładu Naprawczego Taboru Kolejowego. Inwestorzy są jednak niechętni do wykupu pozostałych po zakładach nieruchomości. „Zakłady Naprawcze Taboru Kolejowego w Łapach będą ponownie wystawione na sprzedaż. Przetarg odbędzie się 26 stycznia 2011. Jest to już kolejna próba sprzedaży majątku upadłego zakładu. Poprzednim razem nie znalazł się chętny do kupna całości zakładu. .... W przypadku sprzedaży gruntów z prawem wieczystego użytkowania, prawo pierwokupu przysługuje władzom miasta. .... Dotąd syndyk ZNTK udało się sprzedać zakładowy ośrodek wypoczynkowy w nadmorskich Sianożętach, oraz kilka działek niezabudowanych na terenie Łap. Te ostatnie kupił samorząd.”¹⁴.

Aktywizacja rynku pracy

W ostatnim kwartale 2010 roku, przedsiębiorcy w dalszym ciągu zgłaszali swoje niezadowolenie powodowane trudnościami w pozyskaniu pracowników o wymaganych kompetencjach. Mimo dużego bezrobocia zatrudnienie pracowników o wymaganych kompetencjach ciągle stanowi duży problem. Na rynek pracy decydujący wpływ ma stan gospodarki. Budujące jest to, że świadomość tej zależności posiadają również urzędnicy. „- *Bardzo niepokojący jest fakt, że spadły zyski w przedsiębiorstwach (w III kwartale nastąpił*

¹³ Gazeta Współczesna 10.01.2011r. str. 2 „Lotniska na razie nie będzie” (mk)

¹⁴ Gazeta Współczesna 14.01.2011r. str. 4 „ZNTK szuka kupców”.(jan)

spadek o 20 proc. w stosunku do analogicznego okresu 2009r. – przyp. red.) – mówi Janina Mironowicz, dyrektor Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Białymstoku. – Należy się, więc spodziewać, iż pociągnie to za sobą szereg niekorzystnych zmian”¹⁵. Zmiany niestety były, były też zwolnienia, a nawet likwidacje zakładów pracy. W szczególnie niekorzystnej sytuacji znalazły się Łapy, gdzie zamknięto kolejny duży zakład. „Muszę zerwać kontrakty i zwolnić ludzi – denerwuje się Jacek Łupiński, szef Warsztatów Wagonów Kolejowych. Syndyk masy upadłościowej ZNTK w Łapach nie zgodził się na przedłużenie umowy dzierżawy części hali na dotychczasowych warunkach. Wierzyciele podnieśli czynsz z 8 do 40 tys. złotych. ... Władze Łap już zwróciły się do sędziego komisarza o uchylenie uchwały dotyczącej tak wysokiego czynszu. – Robimy wszystko, by ludzie nie tracili pracy – zapewnia Wiktor Brzusko. .... Dodajmy że kolejny przetarg na sprzedaż majątku ZNTK zaplanowano na koniec stycznia”¹⁶.

Podsumowanie

Z przedstawionych w niniejszym raporcie analiz oraz informacji wynika, że:

1. **Władze gminne** z województwa podlaskiego otrzymały trzeci raz z rzędu najwyższą ocenę za prowadzenie rejestru działalności gospodarczej - 3,41 (w poprzednich kwartałach odpowiednio 3,3 i 3,13), ale po raz pierwszy ocena średnia jest tak wysoka. Warto zauważyć, że w IV kwartale 2010 r. respondenci z Woj. Podlaskiego ocenili trzy zakresy działania władz gminnych powyżej „4”. Widać też, że w stosunku do ostatniego badania działania w połowie zakresów zostały przyznany dużo lepsze oceny. Jednocześnie można zauważyć, że trzy najlepiej oceniane zakresy, po raz kolejny nie zmieniły miejsca w stosunku do wcześniejszego rankingu. Średnio decyzje podejmowane przez władze gminne zostały ocenione przez przedsiębiorców na poziomie 3,41, co oznacza poprawę w stosunku do III i II kwartału (odpowiednio - 3,3 oraz 3,13). Spośród czternastu zakresów aż sześć zostało ocenionych powyżej oceny średniej – w poprzednim okresie było ich tylko trzy. Władze gminne zostały średnio najlepiej ocenione ze wszystkich szczebli administracyjnych.
2. Najwięcej ocen najwyższych („bardzo dobre” i „wzorcowe”) w przypadku **władz gminnych** uzyskały zakresy: plany inwestycyjne gminy - 57/100 (wcześniej 41/100 (III kw.) oraz 29/100 (II kw.)), strategię rozwoju – 55/100 (wcześniej 39/100 (III kw.) oraz 33/100 (II kw.)) oraz rejestr działalności gospodarczej – 31/100 (wcześniej 27/100 (III kw.)), które w ocenach średnich zostały także ocenione jako najlepsze.
3. W IV kwartale 2010 r. przedsiębiorcy z Woj. Podlaskiego najwyżej ocenili **władze powiatowe** za decyzje dotyczące ochrony konsumentów (3,84), jakość decyzji

¹⁵ Gazeta Współczesna 30.12.2010r. str. 3 „Nadal czujemy skutki kryzysu”.(Julita Januszkiewicz).

¹⁶ Kurier Poranny 31.12.2010r. str. 7 „Sześćdziesiąt osób straci pracę” (PEŻ).

administracyjnych (3,51), prawo budowlane (3,46) oraz czas oczekiwania na decyzje administracyjne (3,35). Wszystkie te zakresy zostały ocenione dużo lepiej niż w poprzednich kwartałach. Warto zauważyć, że znacząco spadła ocena funkcjonowania programów rynku pracy – w IV kwartale obszar ten uzyskał ocenę średnią 3,03 (poniżej średniej) a w III kwartale 3,42 – najwyższą ocenę. Podobnie jak w dwóch poprzednich kwartałach najniżej oceniono kształcenie zawodowe – 2,72. Ocena średnia dla wszystkich sześciu zakresów prawa powiatowego wzrosła z 3,11 do 3,32 (w II kw. wyniosła 3,12).

4. **Władze powiatowe**, najwięcej ocen najwyższych otrzymały za działania w obszarze ochrony konsumentów – 13 (wcześniej 8/100 ocen pozytywnych – przy czym w bieżącym kwartale uzyskał on tylko jedno wskazanie negatywne). Żaden z pozostałych zakresów nie otrzymał więcej niż 5 pozytywnych wskazań, widać zatem, że bardzo mało osób jest w pełni usatysfakcjonowanych z decyzji podejmowanych przez władze powiatowe. Z kolei najwięcej wskazań negatywnych otrzymały działania władz w zakresie kształcenia zawodowego – 44/100 oraz funkcjonowania programów rynku pracy – aż 31 wskazań negatywnych (warto zauważyć, że w poprzednich kwartałach obszar ten znajdował się wśród zakresów najlepiej ocenionych).
5. Oceniając **władze wojewódzkie** przedsiębiorcy ponownie przyznali najwyższe oceny tym samym dwóm dziedzinom co w poprzednich kwartałach. Najwyżej ocenili strategię rozwoju regionalnego – 3,91 (w III kw. 3,55, w II kw. 3,81, oraz promowanie inwestycji – 3,66 (w III kw. 3,33, w II kw. 3,75). Ocena średnia dla wszystkich zakresów prawa będących w gestii władz regionalnych wzrosła z 3,14 w III kw. 2010 r. do 3,27. Inicjatywy władz wojewódzkich przedsiębiorcy ocenili najniżej w porównaniu z ocenami przyznanymi władzom powiatowym i gminnym. Jednak różnice w ocenie poszczególnych szczebli władz samorządowych są niewielkie.
6. Najwięcej ocen bardzo dobrych i wzorcowych **władze wojewódzkie** otrzymały (podobnie jak w przypadku ocen średnich) za strategię rozwoju regionalnego – 29/100 (wcześniej 28/100 (III kw.) oraz 20/100 (II kw.)), a także za promowanie inwestycji – 12/100 (wcześniej 22/100 (III kw.) oraz 11/100 (II kw.)). Z kolei najwięcej ocen negatywnych przedsiębiorcy przyznali, podobnie jak w poprzednich kwartałach, pomocy publicznej – 39/100 (wcześniej 39/100 (III kw.) oraz 36/100 (II kw.)), a także wspieraniu przedsiębiorczości – 37/100 (wcześniej 35/100 (III kw.) oraz 37/100 (II kw.)). Są to obszary, które otrzymały oceny średnie poniżej średniej ogólnej. Warto zauważyć, że dużo wskazań negatywnych (24/100) otrzymał także zakres dostępu do środków pomocowych, który w poprzednich kwartałach znajdował się wśród obszarów z dużą liczbą wskazań pozytywnych.
7. Z przedstawionej analizy wynika, że w IV kw. 2010 r. przedsiębiorcy ogólnie lepiej ocenili władze poszczególnych szczebli, niż w poprzednich kwartałach. Nadal widać, że im niższy poziom władzy, tym wyższe oceny średnie i tym więcej ocen jednoznacznie pozytywnych. Po raz pierwszy wśród ocen średnich odnoszących się do poszczególnych władz Woj. Podlaskiego pojawiły się aż trzy oceny powyżej „4”. Z porównania ostatnich wyników z badaniem przeprowadzonym w III kwartale 2010 r. wynika również, że ostatnio przedsiębiorcy uczestniczący w badaniu częściej przyznawali oceny skrajnie negatywne na szczeblu gminnym. Ponadto dwa obszary zostały ocenione zupełnie inaczej niż w poprzednich kwartałach: na szczeblu władz powiatowych: funkcjonowania programów rynku pracy – aż 31 wskazań negatywnych – wcześniej wśród zakresów

najlepiej ocenionych, a także na szczeblu władz wojewódzkich: dostęp do środków pomocowych - 24/100 wskazań negatywnych - w poprzednich kwartałach wśród obszarów z dużą liczbą wskazań pozytywnych.

8. Analiza wyników przeprowadzonych badań pozwala stwierdzić, że w IV kwartale 2010 r. władze wszystkich szczebli w Województwie Podlaskim, na tle innych województw, zostały ocenione lepiej niż w poprzednich kwartałach. Udało się utrzymać pozycję lidera w zakresach najlepiej ocenianych w poprzednich kwartałach, a także uzyskać najlepsze oceny w innych zakresach, dotychczas średnio ocenianych. Jednocześnie jednak wzrosła też liczba obszarów ocenianych najgorzej w porównaniu do innych województw.

